

Abstrakt

Detekce odlehlých pozorování je klíčovou součástí různých oblastí, jako jsou finance a kybernetická bezpečnost, protože pomáhá identifikovat anomálie, které mohou poskytnout cenné poznatky pro čištění dat a rozhodování. Zvyšující se dostupnost velkých a komplexních datových souborů vedla ke zvyšující se poptávce po efektivních modelech detekce odlehlých pozorování. I když existuje mnoho přístupů, je potřeba komplexního výzkumu, který porovná a vyhodnotí tyto modely, aby porozuměl jejich výkonu a vhodnosti pro různé soubory dat a specifické scénáře. Tato práce si klade za cíl provést komparativní analýzu modelů detekce odlehlých hodnot, aby bylo možné získat náhled na jejich silné a slabé stránky a jejich použitelnost v reálném světě. Izolační les, klastrová analýza a kopule jsou modely, které jsou všechny vhodné pro různé případy použití. Další metody jsou zmiňovány především proto, že transakční data používaná pro trénování těchto modelů jsou často bez označení, případně jejich značení není spolehlivé a hodnocení výkonnosti těchto modelů je často děláno na expertní znalosti jedince.

Klasifikace JEL C39, C52, G21, L59, O16, O33
Klíčová slova odlehlá pozorování, anomálie, model, data
Název práce Komparativní analýza modelů detekce odlehlých pozorování pro účely monitoringu transakcí